

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 6PP/355/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3121011456
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Fiala
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2022:3121011456.1

Uznesenie

Okresný súd Trenčín v trestnej veci odsúdeného J. X., nar. XX.XX.XXXX v Z., trvale bytom D. nad T., t. č. v ÚVTOS a ÚVV Leopoldov, o návrhu odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom v ÚVTOS a ÚVV Ilava dňa 24.03.2022, samosudcom JUDr. Michalom Fialom takto

rozhodol:

Podľa § 415 ods. 1 Tr. poriadku s použitím § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona sa návrh odsúdeného J. X., nar. XX.XX.XXXX, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody **z a m i e t a**.

odôvodnenie:

Dňa 30.11.2021 bol Okresnému súdu Trenčín doručený návrh odsúdeného J. X. o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Zo skráteného výpisu klienta (č. I. 6) a z priložených rozhodnutí súd zistil, že odsúdený vykonáva štyri postupne uložené tresty odňatia slobody:

- vo výmere 4 (štyri) mesiace, uložený trestným rozkazom Okresného súdu Trenčín sp. zn. 3T/13/2018 zo dňa 19.03.2018, na výkon ktorého nastúpil dňa 25.08.2018 a ktorý vykonal ku dňu 25.12.2018;

- vo výmere 28 (dvadsaťosem) mesiacov, uložený rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp. zn. 4T/57/2017 zo dňa 12.06.2018, na výkon ktorého nastúpil dňa 25.12.2018 a ktorý vykonal ku dňu 24.01.2021;

- vo výmere 8 (osem) mesiacov, uložený rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp. zn. 6T/129/2015 zo dňa 17.10.2018 (trest je súhrnný), na výkon ktorého nastúpil dňa 24.01.2021 a ktorý vykonal ku dňu 24.09.2021 a

- vo výmere 12 (dvanásť) mesiacov, uložený rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 1T/44/2020 zo dňa 27.10.2020 (trest je súhrnný), na výkon ktorého nastúpil dňa 24.09.2021 s predpokladaným dňom výkonu 24.09.2022.

Lehota na podanie návrhu o podmiennečné prepustenie odsúdenému plynie podľa skráteného výpisu klienta od dňa 25.07.2020.

V zaslanom hodnotení na odsúdeného (č. I. 5), ktoré bolo súdu doručené dňa 23.12.2021, ÚVTOS a ÚVV Ilava uviedol:

„Odsúdený bol do výkonu trestu odňatia slobody predvedený zo slobody dňa 25.08.2018 do ÚVTOS a ÚVV Ilava. Po absolvovaní nástupného oddielu bol dňa 09.10.2018 umiestnený do kolektívu odsúdených

diferenciačnej skupiny B. Dňa 20.08.2021 bol na základe avizovaného plánu opätovného podania žiadosti o podmienené prepustenie a predpokladaného odporúčania k podmienenému prepusteniu zo strany ústavu zaradený do výstupného oddielu, kde sa nachádza dodnes.

Správanie a vystupovanie menovaného možno označiť za pozitívne. Pokyny a príkazy príslušníkov zboru rešpektuje a plní. Ústavný poriadok a časový rozvrh dňa má osvojený a dodržiava ich. V rámci rešpektovania právnych a spoločenských noriem sa vyskytli menšie nedostatky v súvislosti s úpravou zovňajšku, ustlatia lôžka, dodržiavania zásad ustrojenosti a tiež v plnení pokynov, nakoľko použil pri odosielaní korešpondencie použitú známku. Doposiaľ mu bola dvakrát udelená disciplinárna odmena, za vzorné a dlhodobé plnenie pracovných povinností. Disciplinárny trest mu nebol uložený. K spáchanej trestnej činnosti zastáva čiastočne kritický postoj, trestné činy bagatelizuje a zhadzuje viac vinu na vonkajšie vplyvy, ako na seba samého. Počas ostatných dvoch rokov sa snaží rozvíjať si právne a spoločenské vedomie účasťou na aktivitách kultúrno-osvetovej činnosti, ako napríklad osвета, prednáška, beseda, kvíz, pričom niektoré z nich aj pripravoval so zameraním na rodinu, zamestnanosť, prvú pomoc, návykové látky, alkohol, prípadne inú tému. Takisto bol počas ostatného roku zaradený do diskusnej skupiny so zameraním na „Predchádzanie konfliktov - rozvíjanie sociálnych zručností a schopností“. Organizovaných aktivít v rámci výstupného oddielu sa zúčastňuje taktiež primerane. Počas pobytu vo výstupnom oddiele bol od dňa 23.08.2021 do 25.11.2021 zaradený do Základného resocializačného a výchovno-vzdelávacieho programu. Z celkového rozsahu 56 hodín absolvoval spolu 58 hodín. Jeho účasť na skupinách bola pravidelná, s výnimkou eskort. Na skupine patril k stredne sa zapájajúcim členom. Zapájal sa najmä na vyzvanie.

Z celkového hľadiska je trávenie voľného času vo výkone trestu odňatia slobody zväčša aktívne. Venuje sa čítaniu, občas športuje, hráva spoločenské hry. Zúčastňuje sa ponúkaných aktivít v rámci kultúrno-osvetovej činnosti, v minulosti bol v tomto smere menej aktívny. V predchádzajúcom období si vo voľnom čase počas približne 15 mesiacov zvyšoval zručnosti v krúžku anglického jazyka. Počas umiestnenia vo výstupnom oddiele je zaradený vo fitness krúžku. Je nutné uviesť, že ďalších odborných/neodborných aktivít, besied a prednášok sa zúčastňuje aj počas umiestnenia vo výstupnom oddiele primerane.

Do pracovného procesu bol zaradený na viacerých pracoviskách v ústave, neskôr pracoval na nestráženom pracovisku s dohľadom mimo ústava v súčasnosti je zo zdravotných dôvodov pracovne nezaradený. Na pracoviskách si povinnosti plnil zodpovedne, teda v požadovanej kvalite s potrebnou disciplínou a pracovnou morálkou. Dlhodobo sa aktívne podieľa na výkone prác pre ústav v rámci činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného formou upratovacích, pomocných a čistiacich prác. Aktuálne je výrazne nápomocný pri montáži/skladaní a umiestňovaní nábytku na výstupnom oddiele. Svojím pozitívnym, snaživým a vzorným prístupom si upevnil dobre vybudované pracovné návyky a pracovné kompetencie.

Menovaný je slobodný, z predchádzajúceho vzťahu má jedného syna. Vyživovaciu povinnosť si plní úhradou z rozúčtovania pracovnej odmeny. V súčasnosti je v partnerskom vzťahu s H. J., s ktorou pred výkonom trestu býval v spoločnej domácnosti a ku ktorej sa plánuje vrátiť po ukončení výkonu trestu odňatia slobody. Komunikáciu využíva všetkými možnými formami, aktuálne pozitívne a korektne. Počas výkonu trestu odňatia slobody prešiel ich vzťah viacerými výkyvmi. Napriek pozitívnemu vzťahu s partnerkou sa sociálne a rodinné zázemie javí menej stabilné, nakoľko má menovaný narušené vzťahy s rodinou, ktoré sa nezlepšili. Napriek všetkému, možno uviesť, že si odsúdený snaží aj počas umiestnenia vo výstupnom oddiele vytvárať vhodné pozitívne podmienky po prepustení. Menovaný je vedený v možnostiach plynulého prechodu do občianskeho života, v čom je primerane aktívny. Počas umiestnenia vo výstupnom oddiele mu bolo schválené povolenie na opustenie ústavu v sprievode príslušníka za účelom návštevy partnerky mimo ústav, pričom menovaný bezproblémovo dodržal podmienky a povinnosti súvisiace s udelením povolenia. Odsúdený z hľadiska komplexnosti čiastočne plní stanovené ciele v programe zaobchádzania. Ide o odsúdeného s bezkonfliktným správaním. Odsúdený vyjadruje svoj cieľ viesť riadny život po prepustení. Zároveň je nutné poukázať na jeho nejednoznačné osobnostné predpoklady z hľadiska vysokej recidívy, vysokého rizika recidívy trestnej činnosti, ako aj na to, že má nariadené ochranné liečenie protialkoholické ústavnou formou, ale na strane druhej aktívnosť v rozvoji morálno-vôľových vlastností a bezproblémové absolvovanie Základného resocializačného a výchovno-vzdelávacieho programu v rámci umiestnenia vo výstupnom oddiele.

Resocializačná prognóza je hodnotená ako nepriaznivá na základe vysokého rizika recidívy trestnej činnosti.

Trestná minulosť odsúdeného, vid'. skrátený výpis klienta.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti možno konštatovať, že odsúdený čiastočne

preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie a odporúčam jeho podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody s dohľadom.“

Z odpisu registra trestov a z obsahu spisu vyplynulo, že odsúdený má v registri trestov celkom 11 záznamov.

Verejné zasadnutie sa konalo bez prítomnosti odsúdeného, pričom nebol ani zastúpený právnym zástupcom.

Zástupca ÚVTOS a ÚVV Ilava predniesol hodnotenie na odsúdeného v súlade s písomným vyhotovením.

Prokurátor na verejnom zasadnutí právom konečného návrhu uviedol: „Navrhujem žiadosť odsúdeného pre vysoké riziko recidívy zamietnuť.“

Podľa § 415 ods. 1 Tr. poriadku o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka a ak ide o odsúdeného na dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, po uplynutí troch rokov od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 ods. 1 Tr. zákona súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zákona pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 66 ods. 3 Tr. zákona ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmiennečne prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa ods. 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2.

Podľa § 66 ods. 4 Tr. zákona ak ide o podmiennečné prepustenie podľa odseku 1 písm. c), kontrolu technickými prostriedkami možno skončiť najskôr po uplynutí doby, ktorá zodpovedá dvom tretinám uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody.

Podľa § 67 ods. 1 Tr. zákona osoba odsúdená za obzvlášť závažný zločin alebo osoba odsúdená na trest odňatia slobody podľa § 47 ods. 2 okrem osoby odsúdenej na doživotie môže byť podmiennečne prepustená až po výkone troch štvrtín uloženého trestu odňatia slobody.

Podľa § 68 ods. 1 Tr. zákona pri podmiennečnom prepustení súd určí skúšobnú dobu na jeden rok až sedem rokov; skúšobná doba sa začína podmiennečným prepustením odsúdeného. Súd môže zároveň nariadiť probačný dohľad nad odsúdeným vo výmere do troch rokov a ustanoviť mu primerané obmedzenia alebo povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/20190801.html>> a 4. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/20190801.html>> Ak ide o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia

slobody na dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, súd určí skúšobnú dobu na desať rokov a súčasne nariadi probačný dohľad nad odsúdeným vo výmere do piatich rokov a ustanoví mu primerané obmedzenia alebo povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 <<https://www.slovlex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/20190801.html>> a 4. <<https://www.slovlex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/20190801.html>> Podmienečne prepustený je povinný podrobiť sa kontrole technickými prostriedkami, ak je takáto kontrola nariadená. Nariadiť kontrolu technickými prostriedkami možno, ak sú splnené podmienky podľa osobitného predpisu. Skúšobná doba neplynie počas výkonu nepodmienečného trestu odňatia slobody a počas výkonu väzby.

Súd po oboznámení sa so spisovým materiálom, predovšetkým s návrhom odsúdeného o podmienečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, hodnotením ústavu, skráteným výpisom klienta a odpisom registra trestov zistil, že u odsúdeného bola síce splnená formálna podmienka na podmienečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody (lehota na podanie návrhu o podmienečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody), ale kumulatívne nebola u neho splnená podmienka materiálna. Na tomto základe preto dospel k záveru, že jeho návrh nie je s poukazom na § 66 ods. 1 Tr. zákona dôvodný.

Z tohto ustanovenia vyplýva, že predpokladom podmienečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je kumulatívne splnenie troch podmienok, a to tých, že odsúdený vykonal už potrebnú časť z výmery uloženého a nariadeného trestu odňatia slobody, vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, t. j. že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy. Citované ustanovenie vyjadruje predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmienečné prepustenie a musí pritom vyplývať zo zhodnotenia polepšenia odsúdeného, pričom očakávanie, že odsúdený po podmienečnom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení jeho osobnosti, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možnosti jeho nápravy a osobných pomerov, s prihliadnutím na účel trestu. Pri rozhodovaní sa prihliadne aj na to v akom ústave vykonáva trest odňatia slobody ako aj na povahu spáchaného trestného činu.

Pokiaľ ide o prvú zákonnú (formálnu) podmienku, odsúdený už vykonal potrebnú pomernú časť z výmery postupne uložených trestov odňatia slobody, a teda táto podmienka bola splnená.

Čo sa týka druhej zákonnej (materiálnej) podmienky, že počas doterajšieho výkonu trestu preukazuje polepšenie, táto podmienka sa v danom prípade javí ako splnená. V prípade druhej podmienky súd skúma či je odsúdený schopný viesť riadny život v podmienkach výkonu trestu, a to plnením svojich pracovných aj mimopracovných úloh vrátane dodržiavania všetkých právnych noriem vzťahujúcich sa na výkon trestu odňatia slobody. Súd zároveň dodáva, že jedným z výrazov polepšenia sa odsúdeného je aj zmena na nazeranie na trestnú činnosť.

Z hodnotenia ústavu vyplýva, že správanie sa odsúdeného v podmienkach výkonu trestu odňatia slobody je slušné a na požadovanej úrovni. Príkazy a nariadenia príslušníkov ZVJS plní, dodržiava ústavný poriadok i časový rozvrh dňa. Vyskytli sa aj určité menšie nedostatky, no odsúdenému za ne nebol uložený žiaden disciplinárny trest. Dvakrát mu však bola udelená disciplinárna odmena, spojená so vzorným vykonávaním a plnením pracovných povinností. V súčasnosti je síce vzhľadom k zdravotným problémom pracovne nezaradený, no v predchádzajúcom období bol zaradený na viacerých pracoviskách s dohľadom v ústave, ale tiež na nestráženom pracovisku s dohľadom mimo ústav. Zároveň sa vždy aktívne zapájal a stále zapája do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti formou čistiacich a upratovacích prác.

Voľný čas odsúdený trávi zmysluplným spôsobom, zúčastňuje sa na podujatiach organizovaných v rámci kultúrno-osvetovej činnosti, ako napr. rôznych besied, prednášok či kvízov, pričom niektoré aj sám organizoval. Zaradený bol tiež do diskusnej skupiny so zameraním na „Predchádzanie konfliktov - rozvíjanie sociálnych zručností a schopností“ a v rámci výstupného oddielu absolvoval Základný resocializačný a výchovno-vzdelávací program. Taktiež počas približne 15 mesiacov navštevoval krúžok anglického jazyka. Celkovo možno zhodnotiť, že odsúdený počas výkonu trestu odňatia slobody aktívne participuje na vlastnom sebarozvoji a snaží sa zvyšovať svoje právne a spoločenské povedomie.

Súd teda z komplexného hľadiska považuje správanie sa odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody za bezproblémové a má za to, že v podmienkach ústavu vedie riadny život. Taktiež súd pozitívne hodnotí prístup odsúdeného k ponúkaným aktivitám zameraným na rozvoj osobnosti a tiež k pracovným povinnostiam.

Postoj odsúdeného k trestnej činnosti bol v rámci hodnotenia ústavu vyhodnotený ako čiastočne kritický. Odsúdený v zmysle tohto hodnotenia ústavu svoje protiprávne skutky bagatelizuje a snaží sa vinu pripísať skôr vonkajším okolnostiam. Na verejnom zasadnutí sa odsúdený nezúčastnil a súhlasil s konaním bez jeho prítomnosti. Súd má však za to, že svoju trestnú činnosť olutoval, nakoľko sa tak vyjadril v žiadosti o podmieňané prepustenie, kde zároveň uviedol, že si je plne vedomý toho, čo urobil a že sa to nemuselo stať.

Vzhľadom ku všetkým uvedeným skutočnostiam teda súd vyhodnotil druhú (materiálnu) podmienku ako splnenú.

Splnená však nebola tretia (materiálna) z citovaných podmienok, ktorou je dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného na slobode, t. j. neexistencia rizika jeho recidívy. Odsúdený má k dnešnému dňu 11 záznamov v Registri trestov, vrátane štyroch aktuálnych odsúdení. Súd negatívne prihliadol najmä ku skutočnosti, že odsúdený tento počet záznamov získal v priebehu 11 rokov, čiže v priemere bol odsúdený každý rok jedenkrát. Až v šiestich z týchto prípadov sa dopustil úmyselného trestného činu krádeže podľa § 212 Tr. zákona v rôznych formách, pričom aj v ostatných prípadoch išlo vždy o úmyselnú trestnú činnosť (ublíženie na zdraví podľa § 156 Tr. zákona, zanedbanie povinnej výživy podľa § 207 Tr. zákona, ohrozenie pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 Tr. zákona, marenie výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 Tr. zákona). Pre komplexnosť vyhodnotenia záznamov v Registri trestov je ešte potrebné uviesť, že prvé tri odsúdenia vo veci Okresného súdu Trenčín sp. zn. 1T/143/2009, vo veci Okresného súdu Trenčín sp. zn. 5T/3/2010 a vo veci Okresného súdu Trenčín sp. zn. 3T/128/2010, už boli odsúdenému zahladené a teda na páchatel'a sa hľadí, ako by nebol odsúdený.

Súd ďalej prihliadol k tomu, že odsúdený už v minulosti vykonal tri nepodmienečné tresty odňatia slobody vo veci Okresného súdu Trenčín sp. zn. 0T/90/2014, vo veci Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 0T/15/2017 a vo veci Okresného súdu Trenčín sp. zn. 0T/136/2017. Možno konštatovať, že tieto vykonané nepodmienečné tresty odňatia slobody nemali na odsúdeného dostatočne pozitívny vplyv a neodradili ho v ďalšom páchaní úmyselnej trestnej činnosti. Je zrejmé, že v čase, keď sa odsúdený nachádza na slobode, vedome nerešpektuje všeobecne záväzné právne predpisy a ani rozhodnutia súdov.

Vzhľadom k uvedenému preto súd zhodne s hodnotením ústavu vyhodnotil riziko recidívy odsúdeného ako vysoké a zároveň vyhodnotil, že u odsúdeného nebola daná dostatočná záruka, že bude na slobode viesť riadny život, a to aj napriek deklarovaným dobrým vzťahom s partnerkou a prípadným stabilným sociálnym zázemím. Súd považuje za nevyhnutné, aby naďalej pokračoval v plnení stanoveného programu zaobchádzania a vykonal uložený trest odňatia slobody v celej výmere.

Z uvedených dôvodov súd zamietol návrh o podmieňané prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, nakoľko odsúdený kumulatívne nesplnil všetky zákonom stanovené podmienky pre také rozhodnutie.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť do 3 (troch) pracovných dní odo dňa jeho oznámenia prostredníctvom Okresného súdu Trenčín na Krajský súd v Trenčíne. Oznámením je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba uznesenie doručiť. Ak sa uznesenie vyhlásilo v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok.